

פסיקת בג"ץ שתשאיר את העניים בתחתית

 שלחו להדפסה

דחיית העתירה נגד תשלומי ההורים בחינוך תואמת את המגמה שהובילו נתניהו, שקד ובנט. איכשהו, החלטות כאלה אף פעם לא יפגעו בילדים שלהם פרופ' עירית קינן

(צילום: shutterstock)

 לחצו כאן להגדיל הטקסט

בפעם הבאה שילדכם יסתכל בעיניים כלות על חבריו בדרכם לפעילות בית-ספרית שלא יכולתם לשלם עבורה, אולי תשאלו את עצמכם מדוע האמנתם לאיילת שקד כשדיברה על "משילות" ו"ריסון" בג"ץ, לנפתלי בנט כשהבטיח חינוך מדעי לכולם, ולבנימין נתניהו כשהתרברב בכלכלה המשגשגת. אולי תבינו שהילד שלא יזכה ללמוד מקצוע מורחב נוסף לבגרות, ולכן יתקשה להתחרות על חוגים נחשקים באוניברסיטה, יהיה תמיד הילד שלכם, ולעולם לא של שקד, בנט, נתניהו או המעמד שאליו הם משתייכים.

• לטורים נוספים - היכנסו לערוץ הדעות ב-ynet

ואילו אתם, שיכולים לשלם, מה תאמרו לילדתכם כשתשאל מדוע חברתה לא יכולה להצטרף למרכז למידה בבית הספר כדי לשפר את הישגיה? אולי תרגישו צביטה קלה של אשמה על תמיכתכם בהפרטת השירותים החברתיים, במלחמה נגד ה"אקטיביזם השיפוטי", או בפאתוס על "קצת מסורת יהודית בבית הספר". אולי תבינו שלא מדובר במוסר הנביאים ובנרות שבת, אלא במצג שווא של "יחד לאומי" שמסתיר במכוון מהלכים להפיכתנו לפרודות עוינות זו לזו, ומסווה מדיניות שמוותרת את החלשים בתחתית הסולם, ולעולם אינה מאפשרת להם לטפס כלפי מעלה.

שופט העליון יצחק עמית, שכתב את פסק הדין [שבו דחה בג"ץ עתירה נגד תשלומי ההורים](#), המחיש זאת בהצבת הביטוי "חנוך לנער על פי דרכו (משלי כ"ב ו')" בראש ההחלטה, שממנו עולה שדרך זו איננה של הנערה, אלא של גודל ארנקם של ההורים.

גם השופט דוד מינץ, מינוי של שקד, נאחז בתילי-תילים של מקורות יהודיים על חשיבות החינוך ומימונו על ידי הציבור, רק כדי לפסוק נגד שוויון ההזדמנויות ובעד זכויות יתר לחזקים. כלומר, המקורות היהודיים לא מנחים לצדק וערבות הדדית, אלא מהווים כלי להסוואת הפגיעה בחלשים.

• לפסק הדין המלא בנושא תשלומי ההורים - לחצו כאן

השופט עמית אף האשים את העניים בעוניהם: "יש הורים שיעדיפו להשקיע בריהוט חדש ויש הורים שיעדיפו להשקיע בחינוך ילדיהם". אמירה מקוממת זו לבדה מפריכה את הטענה שמדובר באיזון בין ערך השוויון לערך

החירות, ומסגירה דעות ניאוליברליות חשוכות על החיים בעוני.

השופט אלכס שטיין, חביבה של שקד, טען שמדובר במתח בין אוטונומיה לשוויון הזדמנויות ושהראשונה שומרת על כבוד האדם לא פחות מהשנייה, ואף יותר. זהו שיח-חדש, שבו אוטונומיה היא הרשאה לבעלי היכולת להשתמש בתשתית הציבורית כדי לתת לילדיהם יתרון מובנה על פני אלה שהאוטונומיה שלהם מתמצית בנשיכת השפתיים בכאב מול השארת ילדיהם מאחור. שהרי לבעלי היכולת ישנה אוטונומיה מלאה לשפר את חינוך ילדיהם באמצעות שיעורים פרטיים, חוגים אחר הצהריים ועוד.

תשלומי ההורים יוצרים היררכיה בחינוך הציבורי עצמו: שכבה מינימלית ולא מספקת למי שאין ידו משגת, ושכבה פריבילגית לבעלי הארנק המלא.

טענת האוטונומיה נשמעת כלעג לרש גם לנוכח הזלזול בה על ידי משרד החינוך מזה כעשור, כשמדובר בהורים שעמדתם האידיאולוגית והדתית שונה משלו. תכנים דתיים מועמסים על ילדים שהוריהם מתנגדים לכך, והוראת האזרחות מוכפפת לאידיאולוגיה דתית-לאומנית.

פסק הדין מערפל את הנושא האמיתי: חלוקה הוגנת של תקציב החינוך שתאפשר חינוך איכותי לכולם, ומימוש מטרות חוק החינוך הממלכתי לשוויון הזדמנויות לכל ילד וילדה ולצדק חברתי. נראה ששקד הצליחה, ובג"ץ הפנים את הנדרש ממנו: כניעה לכוח הבלתי מוגבל של הרשות המבצעת, וכיווץ הפיקוח של הרשות השופטת לממדים זעירים עד לא קיימים, בעידן שבו גם הרשות המחוקקת חלשה ואנמית.

לפני ששמים את הפתק בקלפי בספטמבר כדאי לזכור שגימוד בית המשפט העליון שולל מהאזרח/ית הפשוט/ה, ושבניגוד להצהרותיהם, שקד, בנט ונתניהו תומכים בכלכלה שמותירה את האדם לבדו מול החזקים ממנו, ושבה הנוולד בבית עני עתיד להישאר עני וזאת, בסיועה המלא של המדינה.

- **ספרן של פרופ' עירית קינן וד"ר עירית הרבון על התרופפות הביטחון האזרחי-פוליטי-תרבותי בישראל, עומד לראות אור בהוצאת פרדס.**

מעוניינים להציע טור לערוץ הדעות של ynet? שלחו לנו ynetopinion@gmail.com

חדשות ב-SMS - עדכונים מחדר החדשות של ynet ישירות לסלולרי שלכם.

תגיות: [חינוך](#) | [בג"ץ](#) | [פערים חברתיים](#)
[חזרה](#)